

בית המשפט העליון

עמוד שער להודעת פקס

אל : פס-חי סתיו

מספר פקס : 036844812

מאת : מזכירות בית המשפט העליון

מספר פקס : 02 6759648

מספר טלפון : 077-2703333

מועד השליחה : 17/06/2020 09:46:36

החלטה בתיק בג"ץ 000687/20

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק

בג"ץ 687/20

לפני: כבוד השופט נ' סולברג
כבוד השופטת ע' ברון
כבוד השופטת י' וילנר

העותרים: 1. פלוני
2. המוקד לפליטים ולמהגרים

נגד

המשיבים: 1. משטרת ישראל
2. משרד המשפטים
3. מתאמת המאבק בסחר בבני אדם במשרד המשפטים

עתירה למתן צו על תנאי

בשם העותרים: עו"ד סתיו פס-חי
בשם המשיבים: עו"ד מוריה פרימן ועו"ד יונתן קרמר

פסק-דין

השופטת י' וילנר:

1. עתירה למתן צו על תנאי המורה למשיבים לבוא וליתן טעם מדוע לא יכירו בעותר 1 (להלן: העותר) כקרבן החזקה בתנאי עבדות או כקרבן סחר בבני אדם; מדוע לא יפרסמו נוהל הכולל קריטריונים להכרה באדם כקרבן החזקה בתנאי עבדות או כקרבן סחר בבני אדם; ומדוע לא יסמיכו גורם מינהלי שבפניו ניתן יהיה לערור על החלטותיה של חוליית הסחר באגף לחקירות ולמודיעין במשטרת ישראל (להלן: חוליית הסחר) בכל הנוגע להכרה בקרבנות החזקה בתנאי עבדות או סחר בבני אדם.

2. בתגובתם המקדמית לעתירה הודיעו המשיבים כי ביום 9.3.2020 הוחלט להכיר בעותר כקרבן סחר בבני אדם, ומשכך נטען כי הסעד הפרטני המבוקש בעניינו התייתר ודינו למחיקה.

אשר לסעד שעניינו בקביעת קריטריונים להכרה בקרבנות סחר או החזקה בתנאי עבדות, צוין כי בהחלטת ממשלה מס' 4463 מיום 13.1.2019, אושרה תכנית חומש לאומית למאבק בסחר בבני אדם. בעקבות זאת, כך צוין, החלו משרדי הממשלה השונים לקדם תכנית ליישומה של התכנית הלאומית האמורה, ובתוך כך עתידה להיבחן גם סוגיית הזיהוי וההכרה בקרבנות סחר והחזקה בתנאי עבדות. נטען עוד כי במסגרת

עבודתם של הצוותים הבין-משרדיים שהוקמו בנדון יוזמנו גם ארגונים לא ממשלתיים, וביניהם העותר 2, להשתתף בדיוני הצוותים ולהשמיע עמדותיהם בפניהם. כמו כן, טענו המשיבים כי בתחילה הוצב יעד להגשת מסקנותיהם והמלצותיהם של הצוותים הבין-משרדיים עד לתום שנת 2020, ואולם, בשל התקופה הארוכה שעברה בטרם הקמת הממשלה הנוכחית, ונוכח התפרצות נגיף הקורונה, נטען כי בשלב זה לא ברור האם יעמדו הצוותים ביעד האמור. מכל מקום, נטען כי עסקינן בהליך מעמיק ומורכב, המצוי בראשיתו.

אשר לסעד העוסק בהקמתו של מנגנון ערר על החלטות חוליית הסחר, נטען, בין היתר, כי המשיבים עתידים לקדם נוהל שיכלול אפשרות להגשת ערר כאמור, וכי על-פי הערכת הגורמים הרלוונטיים צפוי נוהל זה להתגבש בתוך כחצי שנה.

נוכח האמור, טענו המשיבים כי בשלב זה אין מקום להתערבות שיפוטית בסוגיות הנדונות בעתירה, ואף אין מקום להותירה תלויה ועומדת. חלף זאת, נטען כי יש לאפשר לגורמים הרלוונטיים להמשיך בקידום ההליך המקצועי שהחל כמבואר לעיל, ולהשלימו כדבעי.

3. נוכח האמור בתגובה המקדמית הוריתי לעותרים להודיע האם הם עומדים על עתירתם. בהודעה מיום 11.6.2020 טענו העותרים כי יש להותיר את העתירה תלויה ועומדת ולהורות למשיבים להציג לוחות זמנים ברורים לפרסום מסקנותיהם של הצוותים הבין-משרדיים העוסקים ביישומה של התכנית הלאומית למאבק בסחר בבני אדם. עוד נטען כי יש להורות למשיבים לקבוע גורם זמני שניתן יהיה להשיג בפניו על החלטותיה של חוליית הסחר, וכן מבוקש כי נורה למשיבים למסור לעותר את הנימוקים להחלטות אשר ניתנו בעניינינו – הן המקורית והן החדשה. לחלופין, מבקשים העותרים כי התחייבויות שונות שהציגו המשיבים בתגובתם המקדמית תעוגנה בפסק הדין שיינתן בעתירה. בנוסף, מבוקש לחייב את המשיבים בהוצאות העותרים.

4. לאחר שנתתי דעתי על טענות הצדדים, באתי לכלל מסקנה כי דין העתירה להימחק.

הלכה למעשה, הסעד העיקרי המבוקש בעתירה היה הכרה בעותר כקרבן סחר בבני אדם או כקרבן החזקה בתנאי עבדות, וסעד זה ניתן לו על-ידי המשיבים. משכך, העתירה דנן התייתרה בעיקרה והיא אינה רלוונטית עוד במה שנוגע לענייני הפרטני של העותר. כמו כן, יצוין כי בקשת העותרים למסירת הנימוקים להחלטה הראשונה שניתנה

בעניין העותר אינה רלוונטית אף היא בשלב זה, וכן העותרים לא הוכיחו כי מיצו הליכים אל מול המשיבים ביחס למסירת נימוקיה של ההחלטה העדכנית.

5. אשר לסעדים הנוספים שהתבקשו, הרי שעיון בתגובת המשיבים מעלה כי הגורמים הרלוונטיים אכן ערים לצורך להסדיר את קביעתם של קריטריונים להכרה בקרבנות סחר או החזקה בתנאי עבדות, וזאת על-פי התכנית הלאומית למאבק בסחר בבני אדם, אשר אושרה, כאמור, ביום 13.1.2019, וכי הם שוקדים על מלאכת גיבושם של קריטריונים כאמור. כמו כן, עולה מן התגובה המקדמית כי בתוך כששה חודשים צפויים המשיבים להסדיר הליך להשגה על החלטותיה של חוליית הסחר. אני סבורה, אפוא, כי במצב דברים זה אין מקום בעת הזאת להתערבות שיפוטית בהתנהלות המשיבים, ואף אין מקום להותיר את העתירה דנן תלויה ועומדת, אלא לאפשר לגורמים הרלוונטיים להשלים את מלאכתם בנדון (ראו: בג"ץ 9028/18 העמותה לקידום מוסר התשלומים בישראל נ' שר האוצר, פסקה 6 (30.3.2020); בג"ץ 6696/19 פז בית זיקוק אשדוד בע"מ נ' משרד התחבורה, פסקה 7 (3.5.2020)). טענות העותרים כמובן שמורות להם, וכפי שציינו המשיבים, אף פתוחה בפני העותר 2 הדרך ליטול חלק בדיוני הצוותים הבין-משרדיים שהוקמו לשם גיבוש התכנית ליישום התכנית הלאומית למאבק בסחר בבני אדם, ולהשמיע את טענותיו בפני צוותים אלה.

6. לבסוף, אציין כי ברי אמנם שההליכים המתנהלים על-ידי הגורמים הרלוונטיים מחייבים מלאכה מדוקדקת של מחשבה ובחינה מעמיקות, תוך שקילת מכלול השיקולים הנוגעים לעניין, ומשכך עשויים ההליכים האמורים להימשך זמן מה. ואולם, חזקה על המשיבים כי יפעלו להסדיר את הנושאים הנדונים בענייננו תוך זמן סביר, וזאת נוכח הרגישות והחשיבות הטמונות בנושאים אלה, ולרווחתם של קרבנות הסחר וההחזקה בתנאי עבדות.

7. נוכח כל האמור, העתירה נמחקת.

המשיבים יישאו בהוצאות העותרים בסך של 5,000 ש"ח.

ניתן היום, כ"ד בסיון התש"ף (16.6.2020).

ש ו פ ט

ש ו פ ט

ש ו פ ט